

[Aidt.]

maal sidste Aar blev nedsat med ca. 25 pCt. og i Aar med ca. 33 pCt. i Forhold til sidste Aar. Jeg har det Indtryk, at der ikke for Tiden er Mangel paa Cement, og at der vil kunne fremstilles tilstrækkeligt til et omfattende Byggeri.

Angaaende Prisen paa Cement fastsættes denne jo af Prisdirektoratet, men der kunde være Grund til at spørge, om ikke Overgangen til Forbrug af Olie ved Produktionen i Stedet for Kul kunde begrunde en Nedgang i Prisen til Gunst for et billigere Byggeri.

Hvad angaar Sanitetsmateriale, skal jeg pege paa Muligheden af at fremskaffe større Kvanta, navnlig af Rør fra Tjekkoslovakiet, Belgien, Polen og Sverige, eventuelt paa Bekostning af andre Varer, og det glæder mig, vi kan vente en Indsats af den højtærede Minister i den Retning.

Ogsaa Fliser savner man i høj Grad; der maa kunne oprettes nye Virksomheder herhjemme til Fremstilling af disse, saa vi ikke i saa høj Grad var afhængige af Udlandet paa dette Omraade.

Med Hensyn til Materialer i øvrigt maa man udnytte alle lokale Ressourcer. Der findes smaa Mængder af Byggematerialer spredt overalt, og den samlede Mængde heraf er sikkert enorm. Det gælder om at faa sat alle disse Reserver ind, og det sker kun, naar man sikrer, at de bruges i alt Fald i den Egn, hvor de findes.

Officielt er der ikke Mangel paa Søm, men i Praksis er det modsatte Tilfældet. Dette skyldes i flere Tilfælde den store Mangel paa Banevogne, saa at Misøren maa tilskrives Transportvanskeligheder sammen med en vis Konservatisme hos Kabelfabrikkerne, der f. Eks. har afslaaet Tilbud om at lade Søm hente pr. Bil med den Motivering, „at Fabrikkerne ikke fraveg deres Princip om Indladning i Banevogn“. Da Mangelen paa Banevogne vitterlig er stor, burde det overvejes at give Byggematerialer Præferencetilling ved Jernbanetransport, næst efter Levnedsmidler.

Vi staar maaske over for en Periode, hvor Tilvirkningen af maskinbyggede Huse vil udvikle sig hurtigt. Det glædede mig at høre den højtærede Indenrigsministers Ord for, at disse Huse falder inden for de Linier, som er fastlagt for almindeligt stats-

støttet Boligbyggeri. Det vil være meget glædeligt, om en hurtig Produktion af Elementhuse kunde mindske Bolignøden væsentligt. „Eget Bo er bedst, om end lidet det er; i sit Hus er hver Mand Herre“. I alle Tilfælde bør man sætte kraftigt ind paa at finde Byggemetoder, som tillader Anvendelse af de Materialer, der findes, og Undgaaelse af dem, der ikke kan faas. Her vil Forskningsinstituttet kunne formidle, at Myndighederne giver Tilladelse til de Ændringer i Byggemaaden, som man finder paa, og som Instituttet finder forsvarlige, men som det, saaledes som det ligger i Dag, er næsten umuligt at faa Bygningstilsynets Tilladelse til. Det vil formentlig ogsaa blive nødvendigt at sørge for, at der tillades Anvendelse af oplært, det vil sige ikke faglært, Arbejdskraft i Byggefaget, da der ikke er Murere og Tømrere nok til den Boligmasse, som i de kommende Aar skal præsteres.

Det er nødvendigt at forhindre, at den nærværende Nødssituation medfører, at der bygges daarligere end ønsket. Vi har fra Krigsaarene — og vil maaske faa flere — en Del saakaldte „skrabede Lejligheder“, eller om man vil „skrabede Huse“, som det er nødvendigt at faa gjort konkurrence-dygtige med andre Huse ved, at der — naar dette bliver muligt — indlægges Centralvarme og i øvrigt bødes paa det af Staten paabudte skrabede Udstyr. Denne Forbedring vil blive en alvorlig økonomisk Belastning for mange Boligforeninger, men da de ikke selv er Skyld i det af Staten paabudte skrabede Byggeri, maa det være simpel Retfærdighed, at Staten til sin Tid yder Laan til Forbedring af saadanne Krigstidsejendomme, hvorved jo ogsaa Værdien af Pantet forhøjes. Risikoen for de ydede Statslaan bliver mindre, naar Ejendommens Konkurrenceevne forhøjes, og Forbedringer er derfor ogsaa i Statens Interesse. Det vilde være rart, om den højtærede Indenrigsminister kunde komme med en Udtalelse om, at disse Laan ogsaa kan ydes til Instal-tering af Centralvarme i tidligere kakkelovns-opvarmede Lejligheder.

Paa samme Maade vilde det være ønskeligt at faa en Udtalelse om, at Fliser paa Væggene i Badeværelse og Køkken ikke betragtes som Luksus og derfor ikke skal være til Hinder for den billigste Statslaansrente, 2,2 pCt. for højt Byggeri. Det samme